

پاسخ نامه آیین دادرسی مدنی

سوال ۲۱

طبق بند «ب» ماده ۱۰۸ ق.آ.د.م، اگر خواسته در معرض تضییع یا تفریط باشد، دادگاه بدون نیاز به پرداخت خسارت احتمالی مکلف به صدور تأمین خواسته است. در این مثال، انتقال اموال توسط خوانده قرینه بر تضییع خواسته است و ماده ۱۰۸ به روشنی چنین حالتی را مشمول الزام به صدور تأمین دانسته است، حتی اگر سند رسمی در کار نباشد.

سوال ۲۲

مطابق ماده ۱۰۹ قانون آیین دادرسی مدنی، در کلیه دعاوی، خوانده می‌تواند تقاضای تأمین خسارت احتمالی کند. اگر دادگاه با توجه به اوضاع دعوا و وضعیت خواهان، درخواست را موجه بداند، قرار تأمین صادر می‌کند و اگر خواهان تأمین ندهد، دادرسی متوقف و در نهایت دادخواست رد می‌شود.

این ماده ارتباطی به اثبات یا سند رسمی ندارد. بلکه هدف، جلوگیری از سوءاستفاده خواهان برای اتلاف وقت یا ایدای طرف مقابل است.

سوال ۲۳

بر اساس ماده ۱۱۰ ق.آ.د.م، در دعاوی مستند به چک، سفته، برات، اسناد رسمی یا دعاوی علیه متوقف، خواننده حق تقاضای تأمین خسارات احتمالی ندارد. چرا؟ چون قانونگذار در این موارد، به دلیل اعتبار ذاتی سند، فرض بر قوت ادعای خواهان دارد و نیازی به تأمین نیست.

سوال ۲۴

مطابق ماده ۱۱۴ ق.آ.د.م، اگر حق خواهان هنوز حال نشده ولی مستند به سند رسمی و در معرض تضییع یا تفریط باشد، امکان صدور قرار تأمین وجود دارد. در این مثال، سند اجاره رسمی است و تخلیه در آینده موعود دارد، اما با احتمال تفریط (مثلاً انتقال ملک)، دادگاه می‌تواند دستور تأمین بدهد.

سوال ۲۵

طبق ماده ۱۱۷ قانون آیین دادرسی مدنی، اصل بر این است که قرار تأمین ابتدا ابلاغ و سپس اجرا شود. اما استثنائاً در صورتی که ابلاغ فوری ممکن نباشد و تاخیر موجب تضییع یا تفریط خواسته شود، می‌توان اول اجرا کرد و بعد ابلاغ نمود. این حکم برای جلوگیری از بی‌اثر شدن تأمین خواسته وضع شده است.

سوال ۲۶

مطابق ماده ۱۱۸ ق.آ.د.م، در سه حالت تأمین خواسته خود به خود از بین می‌رود:

۱. صدور حکم قطعی علیه خواهان
۲. استرداد دعوا
۳. استرداد دادخواست

در این موارد، نیازی به صدور قرار رفع تأمین نیست، چون تأمین خودبه‌خود مرتفع می‌گردد.

سوال ۲۷

مطابق تبصره ماده ۱۲۷ ق.آ.د.م، اگر محصول در معرض

تضییع باشد، فوراً ارزیابی شده و بدون رعایت تشریفات قانونی، تحت نظارت و تصمیم دادگاه فروخته می‌شود و وجه حاصل در حساب سپرده دادگستری تودیع می‌گردد.

سوال ۲۸ 

ماده ۱۳۰ قانون آیین دادرسی مدنی - ورود ثالث تا زمانی که ختم دادرسی اعلام نشده باشد، ممکن است؛ چه در مرحله بدوی و چه تجدیدنظر.

سوال ۲۹ 

طبق ماده ۱۳۶ قانون آیین دادرسی مدنی، اگر محکوم علیه غیابی بخواهد شخص ثالثی را وارد دعوا کند، باید دادخواست جلب را هم‌زمان با اعتراض تسلیم دادگاه نماید.

سوال ۳۰ 

طبق ماده ۱۳۹ قانون آیین دادرسی مدنی، اگر دادگاه احراز کند که هدف از جلب ثالث صرفاً تأخیر در رسیدگی است، می‌تواند دادخواست جلب را از دعوای

اصلی تفکیک و به هر یک جداگانه رسیدگی کند

سوال ۳۱ 

به موجب ماده ۱۴۲ قانون آیین دادرسی مدنی، دعاوی مانند تهاتر، صلح، فسخ، رد خواسته که برای دفاع از دعاوی اصلی مطرح می‌شوند، دعاوی متقابل محسوب نمی‌شوند و نیازی به تقدیم دادخواست جداگانه ندارند

سوال ۳۲ 

طبق ماده ۱۴۳ ق.آ.د.م، دادخواست دعاوی متقابل باید تا پایان اولین جلسه دادرسی تقدیم شود. اگر خواهان آن را در همان جلسه تقدیم کند، خوانده (در دعاوی متقابل) می‌تواند درخواست تاخیر جلسه برای تهیه پاسخ و ادله کند.

سوال ۳۳ 

طبق ماده ۱۴۵ ق.آ.د.م، اگر دعوا مستند به سند رسمی باشد، تبعه خارجی از دادن تأمین معاف است. سایر موارد مصرح نیز شامل کشورهایی که با ایران رفتار متقابل دارند، دعاوی راجع به برات، سفته، چک، دعاوی

متقابل، یا دعاوی ناشی از آگهی رسمی هستند.

سوال ۳۴ 

مطابق ماده ۳۱۱ ق.آ.د.م، اگر اصل دعوا در دادگاهی مطرح شده باشد، فقط همان دادگاه صلاحیت صدور دستور موقت را دارد، حتی اگر دادگاه دیگری صلاحیت ذاتی یا محلی برای رسیدگی به اصل دعوا داشته باشد. بنابراین، در فرض گزینه «ج»، چون اصل دعوا در دادگاه دیگری مطرح است، دادگاه محل اقامت خوانده صلاحیت صدور دستور موقت را ندارد.

سوال ۳۵ 

زیرا مطابق ماده ۳۲۲، اگر اصل دعوا در دادگاه مطرح باشد، همان دادگاه که رسیدگی به دعوا را بر عهده دارد، دستور موقت را لغو می‌کند؛ در غیر این صورت، دادگاه صادرکننده دستور باید لغو کند.

سوال ۳۶ 

طبق تبصره ۲ ماده ۳۸ ق.د.ع.ا، اگر شعبه تجدیدنظر

رسیدگی به شکایت را در صلاحیت سایر مراجع قضایی بداند، قرار عدم صلاحیت صادر کرده و پرونده را ارسال می‌کند.

در صورتی که صلاحیت با مرجع غیرقضایی باشد، آن‌گاه قرار رد شکایت یا نقض رأی بدوی و قرار رد شکایت صادر می‌شود و شاکی فقط راهنمایی می‌شود.

سوال ۳۷ 

مستند به تبصره ۳ ماده ۴۰ ق.د.ع.ا:

در صورتی که جهت درخواست ابطال یک مصوبه، ادعای مغایرت با موازین شرعی باشد، رئیس دیوان عدالت اداری موظف است مطابق ماده ۸۷ همین قانون، از شورای نگهبان استعلام کند.

سوال ۳۸ 

اگر محکوم‌له و محکوم‌علیه در زمان تنظیم صورت اموال حاضر باشند، هر یک از آنان ظرف یک هفته از

تاریخ تنظیم صورت، حق شکایت دارند. اگر یکی از طرفین غایب باشد، صورت اموال به او ابلاغ می‌شود و او از تاریخ ابلاغ یک هفته مهلت شکایت دارد.

سوال ۳۹

مستند به ماده ۷۵ قانون اجرای احکام مدنی طرفین می‌توانند ظرف سه روز از تاریخ ابلاغ ارزیابی به آن اعتراض کنند. این اعتراض در دادگاهی که حکم توسط آن اجرا می‌شود رسیدگی می‌گردد، و در صورت نیاز دادگاه می‌تواند تجدید ارزیابی انجام دهد. تشخیص دادگاه قطعی است.

سوال ۴۰

مستند به ماده ۹۳ قانون اجرای احکام مدنی: در صورت امتناع شخص ثالث از تسلیم عین مال و عدم دسترسی مأمور اجرا به آن مال، معادل قیمت آن مال از دارایی شخص ثالث توقیف خواهد شد.

اگر شخص ثالث مدعی شود که مال پیش از مطالبه و بدون تقصیر او تلف شده، می‌تواند به دادگاه دادخواست دهد و در صورت پذیرش، دادگاه قرار توقیف عملیات اجرایی صادر می‌کند.